

Υπάρχουν νόμοι που μας προστατεύουν;

Η ντιρεκτίβα της ΕΕ σχετικά με τα παιχνίδια και ο ευρωπαϊκός κανονισμός για τα χημικά, REACH, δεν προστατεύουν τα παιδιά μας ουσιαστικά αφού ακόμα επιτρέπεται στα παιχνίδια η χρήση πολλών επικίνδυνων χημικών ουσιών. Επιπλέον, οι κατασκευαστές παιχνιδιών δεν είναι υποχρεωμένοι να αναγράφουν όλα τα χημικά τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή τους, ακόμα κι αν ανάμεσα σε αυτά περιλαμβάνονται επικίνδυνα χημικά.

Ρωτήστε!

Το γεγονός ότι υπάρχουν μόνο ορισμένες μάρκες παιχνιδιών που

έχουν υποβληθεί σε έλεγχο, ενώ ταυτόχρονα δεν απαιτείται η αναγραφή των χημικών «συστατικών» που υπάρχουν στα παιχνίδια, δυσκολεύει όσους επιθυμούν να αγοράσουν ένα ασφαλές προϊόν. Έχετε το δικαίωμα να ρωτήσετε τον καταστηματούχο, ο οποίος πρέπει να σας απαντήσει εντός 45 ημερών, αν ένα παιχνίδι περιέχει συγκεκριμένες χημικές ουσίες. Δυστυχώς είναι υποχρεωτικό μόνο για ορισμένες ουσίες. Ωστόσο, όσο περισσότερα ρωτάμε, τόσο πιο γρήγορα οι κατασκευαστές θα αλλάξουν την τακτική της παραγωγής τους. Για το λόγο αυτό, συνεχίστε να ρωτάτε! Μόνο έτσι προστατεύετε την υγεία του παιδιού σας και επηρεάζετε τους κατασκευαστές.

www.cleanupgreece.org.gr

Τροίας 30, 112 57 Αθήνα
τηλ.: 210 88 12 440 fax: 210 82 13 525
e-mail : desk@cleanupgreece.org.gr

Γενικές Συμβουλές

- Αγοράζετε διγύτερα παιχνίδια - στόχος σας η ποιότητα και όχι η ποσότητα.
- Αποφεύγετε τα πολύ φθηνά παιχνίδια - πολύ συχνά περιέχουν επικίνδυνα χημικά.
- Μην αγοράζετε παιχνίδια με έντονο άρωμα - επίσης αποφεύγετε παιχνίδια που δεν είναι ευχάριστα στην αφή.
- Σηγουρευτείτε ότι τα μικρά εξαρτήματα δεν μπορούν να αποσπασθούν – υπάρχει κίνδυνος κατάποσης για το παιδί.
- Πρέπει πάντα να αφαιρείτε τη συσκευασία από κάθε κανύργιο παιχνίδι, πριν το δώσετε στο παιδί σας, και να το αφήνετε σε εξωτερικό χώρο ώστε να μπορούν να απομακρύνονται τουλάχιστον εν μέρει επικίνδυνα χημικά.
- Επισημαίνεται ότι το σήμα CE αποδεικνύει απλώς συμμόρφωση προς τις οδηγίες της ΕΕ. Είναι υποχρεωτικό για τους κατασκευαστές, ωστόσο δεν εγγυάται ασφάλεια.
- Εμπιστευτείτε τα σήματα που προέρχονται από ανεξάρτητους ελεγχούς. Διαλέγετε παιχνίδια με το γερμανικό σήμα GS ή SpielGut.

Legent

Κούκλες
Λούτρινα
Ξύλο
Πλαστικό
Κοσμήματα
Ηλεκτρονικά

Links
www.nesting.gr
www.wecf.eu
www.beatbytoys.org
www.ethicalconsumer.org/FreeBuyersGuides/babychild/toys.aspx
www.beatbyenvironmentforkids.ca

Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες	Πιθανές επιπτώσεις στην υγεία
Ανιλίνη (NH ₂)	Ιδιαίτερα τοξική, καρκινογόνα και μεταλλαξιογόνα
Δισφαινόλη Α (BPA)	Διαταράσσει το αναπαραγωγικό και το ορμονικό σύστημα, αυξάνει το ενδεχόμενο εμφάνισης καρκίνου
Βρωμιωμένοι επιβραδυντές φλόγας (BFR)	Διαταράσσουν το ρυθμό ανάπτυξης και το ορμονικό σύστημα, τοξικό για το αναπαραγωγικό σύστημα
Κάδμιο (Cd)	Καρκινογόνο, τοξικό, βλάπτει τη γονιμότητα, διαταράσσει την εγκεφαλική ανάπτυξη
Χλωριωμένες παραφίνες (SCCPs)	Καρκινογόνες, διαταράσσουν το ορμονικό σύστημα
Χρώμιο (Cr)	Καρκινογόνο, μεταλλαξιογόνο, τοξικό: Προκαλεί σοβαρά εγκαύματα, βλάπτει τη γονιμότητα
Φορμαλδεΰδη (HCHO)	Καρκινογόνα, μεταλλαξιογόνα, τοξική, αλλεργιογόνα, ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα
Μόλυβδος (Pb)	Καρκινογόνος, βλάπτει τη γονιμότητα, διαταράσσει την εγκεφαλική ανάπτυξη
Εννεϋλοφαινόλη (NP)	Διαταράσσει το ορμονικό σύστημα
Οργανοκασσιτερικές ουσίες (OT)	Κορκινογόνες, διαταράσσουν το ορμονικό σύστημα και τη γονιμότητα
Υπερφθοριωμένα χημικά	Καρκινογόνα, βλάπτουν τη γονιμότητα
Φθαλικές ενώσεις (Πλαστικοποιητές)	Διαταράσσουν την ανάπτυξη και το ορμονικό σύστημα. Βλάπτουν τη γονιμότητα
Triclosan	Πολύ τοξικό για την υδρόβια ζωή, ορμονικές διαταραχές

Ελλάδα Καθαρή
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Προστατεύετε τα παιδιά –
αποφύγετε επικίνδυνες
χημικές ουσίες!

Οδηγός για

ασφαλή παιχνίδια

Κούκλες

Οι κούκλες μπορεί να περιέχουν ένα εύρος επικίνδυνων χημικών ουσιών αφού κατασκευάζονται από πλαστικό, έχουν πέλλος, χνουδι ή αφρώδες υλικό, φοράνε ρούχα και κοσμήματα ή έχουν ηλεκτρονικά εξαρτήματα.

Συμβουλές!

- **Αποφύγετε να αγοράσετε μικρές κούκλες!** Θεωρούνται διακοσμητικά είδη και κατά συνέπεια δεν ελάττωσηται στο πλαίσιο που ρυθμίζει τα νομικώς αποδεκτά όρια των χημικών ουσιών στα παιχνίδια
- **Αγοράστε κούκλες από ύφασμα ή από οργανικά υλικά που φέρουν οικολογικά σήματα**
- **Συνομάται το παιδί πριν τη χρήση ιδιαίτερα για τις κούκλες με αφρώδες εσωτερικό**

Συμβουλές!

- **Αναζητήστε προϊόντα από φυσικά ή οργανικά υλικά και που φέρουν οικολογικά σήματα**
- **Να πλένεται και να αερίζεται το παιχνίδι πριν από τη χρήση**
- **Αποφεύγετε τα δωρεάν διαφημιστικά παιχνίδια**

Ξύλινα Παιχνίδια

Εντελώς ασφαλή θεωρούνται τα μη χρωματισμένα συμπαγή ξύλινα παιχνίδια, ωστόσο η παρουσία κόλλας αυξάνει τις πιθανότητες να περιέχουν φορμαλδεΐδη – μία καρκινογόνα χημική ουσία. Οι γονείς θα πρέπει να είναι επιφυλακτικοί με τα βερνίκια και τα χρώματα/μπογιές που περιέχουν μόλυβδο ή άλλα βαριά μέταλλα.

Συμβουλές!

- **Αγοράστε συμπαγή ξύλινα παιχνίδια από φυσικό ξύλο με όσο το δυνατόν διγότερα κοδμημένα τμήματα.**
- **Αγοράστε παιχνίδια χωρίς βερνίκι/μπογιά και προτιμήστε εκείνα που έχουν μη τοξικά και φυσικά φηηρίσματα.**
- **Διαλέγετε παιχνίδια από ξύλο που προέρχεται από την αειφορική διαχείριση δασικών πόρων και που φέρουν τις επκέτες FSC και PEFC.**

Συμβουλές!

- **Προτιμάτε παιχνίδια από φυσικό καουτσούκ**
- **Αναζητήστε τις ενδείξεις 'PVC-free' (χωρίς PVC) ή 'phthalate-free' (χωρίς φθαλικές ενώσεις)**
- **Αποφεύγετε προϊόντα που αναδίδουν έντονο άρωμα**

Πλαστικά

Τα μαλακά πλαστικά παιχνίδια όπως τα παιχνίδια από συνθετικό καουτσούκ, τα μπαλόνια, τα πλαστικά παιχνίδια για το μπάνιο κλπ. ενδέχεται να περιέχουν φθαλικές ενώσεις και δισφαινόλη-A που διαταράσσουν την ορμονική ισορροπία του οργανισμού. Επίσημη έρευνα που έγινε το 2009 στη Γερμανία αποκάλυψε την παρουσία μεγάλης ποσότητας φθαλικών ενώσεων σε δείγματα αίματος και ούρων των παιδιών. Τα σκληρά πλαστικά παιχνίδια είναι πιο ασφαλή γιατί έχουν μικρότερες πιθανότητες να περιέχουν φθαλικές ενώσεις. Ωστόσο ενδέχεται μερικές φορές να περιέχουν βαριά μέταλλα και άλλες επικίνδυνες ουσίες.

Υλικά καλλιτεχνικής δημιουργίας / καλλυντικά

Προϊόντα όπως κηρομπογιές, στυλό, μπογιές, πλαστελίνη, μπογιές για τα δάχτυλα και το πρόσωπο, και σερ καλλυντικών ενδέχεται να περιέχουν ουσίες όπως parabene, βάριο, μόλυβδο, φορμαλδεΐδη και φθαλικές ενώσεις. Το 2009, το Ομοσπονδιακό Τμήμα Υγείας του Καναδά εντόπισε μη αποδεκτά υψηλά επίπεδα βαρέων μετάλλων όπως μόλυβδο, αρσενικό, υδράργυρο, κάδμιο ή αντιμόνιο σε παιδικές μπογιές για το πρόσωπο.

Συμβουλές!

- **Μην αγοράζετε αρωματισμένα παιχνίδια επειδή μπορεί να προκαλέσουν χρόνιες αλλεργίες**
- **Διαλέγετε προϊόντα με χρωστικές ουσίες από τρόφιμα ή φυτά, χωρίς συντηρητικά**
- **Φτιάχνετε μόνοι σας τις δικές σας μπογιές για το πρόσωπο ή τη δική σας πλαστελίνη**

Συμβουλές!

- **Αποφύγετε παιχνίδια που λειτουργούν με μπαταρίες και μη δίνετε ηλεκτρονικά παιχνίδια στα μικρά παιδιά.**

Ηλεκτρονικά παιχνίδια

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει προϊόντα που λειτουργούν με μπαταρία και ηλεκτρονικά προϊόντα όπως παιχνίδια-κουσόλες, ηλεκτρονικά παιχνίδια, κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρικά αυτοκίνητα, τρενάκια και ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Τα συγκεκριμένα παιχνίδια ενδέχεται να περιέχουν επικίνδυνες ουσίες όπως βρωμιωμένοι επιβραδυντές φλόγας, ενώ ορατός είναι και ο κίνδυνος δηλητηρίασης από ελαττωματικές μπαταρίες που περιέχουν μόλυβδο, υδράργυρο και άλλες επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Προστατεύετε τα παιδιά – αποφύγετε επικίνδυνες χημικές ουσίες!

Ποιά είναι το πρόβλημα;

Πολλά παιχνίδια περιέχουν συνθετικές ουσίες που θεωρούνται επικίνδυνες για την υγεία των παιδιών. Οι πλαστικοποιητές προκαλούν ορμονικές διαταραχές, η φορμαλδεΐδη μπορεί να προκαλέσει καρκίνο ενώ τα επιβραδυντικά φλόγας ενδέχεται να είναι τοξικά. Έχει παρατηρηθεί ότι τα παιχνίδια είναι το προϊόν που αποσύρεται πιο συχνά από την αγορά της ΕΕ. Έχει διαπιστωθεί ότι σχεδόν όλες αυτές οι επικίνδυνες ουσίες μπορούν να αντικατασταθούν από ασφαλέστερες εναλλακτικές ουσίες.

Γιατί τα παιδιά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα;

Τα παιδιά σε σχέση με τους ενήλικες είναι πολύ πιο ευαίσθητα κατά την έκθεσή τους σε τοξικά χημικά. Τα ζωτικά συστήματα τους είναι σε συνεχή ανάπτυξη και ο μεταβολισμός τους έχει αυξημένο ρυθμό. Καθημερινά, τα παιδιά είναι εκτεθειμένα σε ουσίες που υπάρχουν στα προϊόντα περιποίησης σώματος, στα έπιπλα, στη σκόνη ακόμα και στον αέρα σε κλειστό χώρο. Έρευνες έχουν δείξει ότι η έκθεση σε επικίνδυνα χημικά μπορεί να συσχετιστεί άμεσα με τον καρκίνο και τις χρόνιες παθήσεις.